

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 września 2015 r. Sąd Rejonowy w Zgierzu oddalił wniosek Miejskiego Zakładu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. z udziałem H. G. o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu oraz orzekł o kosztach postępowania.

Apelację od powyższego postanowienia złożył wnioskodawca zarzucając mu

naruszenie:

- art. 305¹ k.c., art. 305⁴ k.c. w zw. z art. 172 k.c. i art. 292 k.c. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie przez Sąd Rejonowy, iż wnioskodawca nie nabył przez zasiedzenie służebności przesyłu polegającą na korzystaniu z kolektora sanitarnego w dolinie rzeki M. w G. prowadzącego wcześniej do Zakładów w (...) Ziemniaczanego o średnicy 500 mm, posadowionego na nieruchomości stanowiącej własność Uczestniczki, na działce gruntu nr (...) z uwagi na przerwanie biegu terminu zasiedzenia służebności przesyłu, w sytuacji, gdy Wnioskodawca nabył przez zasiedzenie przedmiotową służebność przesyłu na pewno w dniu 17.07.2009 r.;

- art. 7 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, iż

wnioskodawca jest w złej wierze, podczas gdy domniemanie z art. 7 k.c. jest wiążące dla Sądu, zaś ciężar dowodu obalenia dobrej wiary jest po stronie uczestniczki, która nie obaliła powyższego domniemania;

- art. 123 k.c. w zw. z art. 175 k.c. przez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, iż złożenie przez Uczestniczkę w dniu 8 lutego 2010 r. wniosku o ustanowienie służebności przesyłu przerwało bieg zasiedzenia przedmiotowej służebności przesyłu, gdy w rzeczywistości upływ terminu zasiedzenia nie został skutecznie przerwany;

- art. 227 k.p.c., art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, z przekroczeniem swobodnej oceny dowodów oraz sprzecznie z zasadami doświadczenia życiowego poprzez:

a) błędne ustalenie daty objęcia kolektora sanitarnego w posiadanie przez

poprzedników prawnych Wnioskodawcy poprzez przyjęcie, iż sieć kanalizacyjna została oddana do użytkowania poprzednikom prawnym Wnioskodawcy w dniu 17.07.1980 r., tj. po dacie sporządzenia protokołów przekazania PT środka trwałego datowanych na dzień 3.03.1980 r., gdy z protokołu przekazania środka trwałego 40/TR-II/80 wynika, iż objęcie w posiadanie kolektora sanitarnego nastąpiło w dniu 17.07.1979 r. oraz mając na uwadze, iż zasady doświadczenia życiowego wskazują, iż o wiele bardziej prawdopodobne jest, aby protokoły przekazania kolektora sanitarnego zostały sporządzone po przekazaniu instalacji, a nie przed datą ich przekazania, co potwierdza, iż datą przekazania instalacji powinna być data 17.07.1979 r. a nie data 17.07.1980 r.;

b) błędne ustalenie, iż poprzednicy prawni Uczestniczki wyrazili zgodę na

posadowienie kolektora sanitarnego na nieruchomości, zaś zgoda nie obejmowała użytkowania kolektora;

c) odmowa wiarygodności dowodom w postaci zeznań świadków S. S., J. G. (1) oraz Prezesa Zarządu Wnioskodawcy w zakresie terminu przekazania kolektora do użytkowania. Wskazane osoby wskazywały, iż inwestycja została zakończona i oddana do użytkowania w 1979 r., co potwierdzają również inne dokumenty np. karty środków trwałych, natomiast Sąd przyjął bezpodstawnie, iż kolektor mógł zostać oddany do użytkowania najwcześniej w dniu 17.07.1980 r., na podstawie błędnie ustalonej daty sporządzenia protokołu przekazania środka trwałego PT;

- art. 234 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie dobrej wiary poprzedników prawnych wnioskodawcy w zakresie korzystania z części nieruchomości Uczestniczki.

W oparciu o powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego

postanowienia i uwzględnienie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu z dniem 17 lipca 2009 r. polegającą na korzystaniu z kolektora sanitarnego w dolinie rzeki M. w G. prowadzącego wcześniej do Zakładów (...) o średnicy 500 mm, usadowionego na nieruchomości stanowiącej własność Uczestniczki, na działce gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW LDl (...) oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zgierzu, I Wydziałowi Cywilnemu, pozostawiając temu sądowi do rozstrzygnięcia kwestię zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w wyniku prawidłowo zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Kwestią o zasadniczym znaczeniu dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było ustalenie przez Sąd Rejonowy daty przekazania posiadania środka trwałego w postaci sieci kanalizacyjnej na rzecz poprzednika prawnego wnioskodawcy, tj. (...) Przedsiębiorstwa (...) w Z., gdyż od tego momentu należało liczyć upływ okresu niezbędnego do zasiedzenia.

Apelujący, zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., wskazuje, że nieprawidłowym było ustalenie tej daty na dzień 17 lipca 1980 r., co wprawdzie wynika z protokołu przekazania środka trwałego nr 41/TR-II/80, jednakże bardziej prawdopodobną, biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego, datą jest dzień 17 lipca 1979 r., która widnieje w protokole przekazania środka trwałego nr 40/TR-II/80 oraz została potwierdzona zeznaniami świadków S. S., J. G. (1) oraz Prezesa Zarządu Wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przy ocenie materiału dowodowego sądowi przysługuje zatem swoboda zastrzeżona treścią powołanego wyżej przepisu. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Tego rodzaju uchybień nie sposób się dopatrzeć w stanowisku Sądu Rejonowego, zaś argumenty apelującego nie wykazują, że ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego została dokonana z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c.

Jedynie na marginesie, Sąd Okręgowy wskazuje i w tym zakresie zmienia dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne, że protokoły przekazania środka trwałego, o których mowa poniżej w uzasadnieniu, sporządzone zostały w dniu 3 marca 1980 r., nie zaś 3 sierpnia 1980 r., jak wskazuje Sąd Rejonowy. Zmiana ta pozostaje jednak bez wpływu na pozostałe, prawidłowo dokonane, ustalenia w sprawie.

Przede wszystkim podkreślić należy fakt sporządzenia w dacie 3 marca 1980 r. dwóch protokołów przekazania środka trwałego na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...) w Z.. Jeden z nich dotyczył środka trwałego nr 40/TR-II/80 w postaci sieci kanalizacyjnej o średnicy rur 800 mm i wskazywał jako datę jego przekazania 17 lipca 1979 r., zaś drugi dotyczył środka trwałego nr 41/TR-II/80 i wskazywał datę przekazania środka trwałego jako 17 lipca 1980 r.

W powyższych dokumentach jest zatem rozbieżność co do daty przekazania instalacji, zaś apelujący nie udowodnił, że rzeczywistą datą tego przekazania było 17 lipca 1979 r. Apelujący wskazywał, że bardziej prawdopodobnym jest, że protokoły te zostały sporządzone po przekazaniu instalacji na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...) w Z. niż przed datą takiego przekazania.

Zauważyć jednak należy, że skoro protokoły zostały sporządzone w dniu 3 marca 1980 r., to przyjęcie jako daty przekazania inwestycji 17 lipca 1980 r. prowadzi do wniosku, że przekazanie to nastąpiło po około czterech miesiącach od sporządzenia protokołu. Natomiast, przyjęcie jako daty przekazania inwestycji 17 lipca 1979 r. oznaczałoby, że nastąpiło ono około osiem miesięcy przed sporządzeniem protokołu.

W istocie zatem, biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego, Sąd Rejonowy zasadnie przyjął za bardziej prawdopodobne sporządzenie protokołu poprzedzające faktyczne przekazanie inwestycji poprzednikom prawnym apelującego, a w konsekwencji późniejszą datę przekazania instalacji, tj. 17 lipca 1980 r., która jest w bliższej odległości czasowej od sporządzenia protokołu. Co więcej, trzy z czterech dat wyszczególnionych w ww. dokumentach dotyczą roku 1980, a więc logicznym i zgodnym z doświadczeniem życiowym jest uznanie, że to właśnie w tym roku sporządzono protokół i przekazano inwestycję. W tych okolicznościach oraz biorąc pod uwagę, że charakter przedmiotowej instalacji determinuje przekazanie jej jako całości, wskazanie dnia 17 lipca 1979 r. jako daty przekazania instalacji nr 40/TR-II/80 jest, zdaniem Sądu Okręgowego, zwykłą omyłką pisarką.

Wprawdzie wskazani przez apelującego świadkowie, tj. S. S., J. G. (2) oraz Prezes Zarządu Wnioskodawcy zeznali, że inwestycja została zakończona w 1979 r., jednakże wobec treści ww. dokumentów, ich zeznania nie były przekonujące. Nawet zresztą gdyby przyjąć (do czego nie ma podstaw), że inwestycja ta faktycznie zakończona została w 1979 r., to z zeznań świadka J. G. (2) wynika, że po zbudowaniu kolektora na pewno był protokół odbioru i przekazanie do użytkownika Miejskiemu Przedsiębiorstwu (...) w G.. Skoro zaś, kolektor według zeznań świadków był zbudowany w 1979 r., a protokół odbioru jest z 3 marca 1980 r., to przekazanie instalacji do użytkownika musiało nastąpić 17 lipca 1980 r.

W dalszej kolejności apelujący kwestionował przyjęcie przez Sąd Rejonowy złej wiary przy wejściu w posiadanie służebności przesyłu, wskazując, że poprzednicy prawni uczestniczki wyrazili zgodę na posadowienie oraz użytkowanie kolektora. Podkreślenia wymaga, że porozumienie między ówczesnym właścicielem działki a inwestorem dotyczyło tylko jednorazowego udostępnienia działki w celu wybudowania kolektora, co odzwierciedla decyzja z dnia 23 grudnia 1977 r. zatwierdzająca trasę kolektora, w której zastrzeżono prawa osób trzecich. Apelujący nie przedstawił zaś tytułu uprawniającego do korzystania z tych gruntów w zakresie służebności przesyłu. Brak własnego tytułu posiadacza uprawniającego do wejścia na cudzy grunt czy korzystania z niego w określonym zakresie jest dowodem wzruszającym domniemanie dobrej wiary posiadacza (tak też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2014 r. II CSK 472/13).

Mając wszystko powyższe na uwadze należy uznać, że przedmiotowa instalacja została oddana do użytku, a tym samym początek biegu terminu zasiedzenia nastąpił w dniu 17 lipca 1980 r. Przyjmując, że zasadnym jest uznanie, że wnioskodawca mógł jedynie zasiedzieć przedmiotową służebność przesyłu w złej wierze, tj. po 30 latach od wskazywanej przez niego daty przekazania jego poprzednikowi prawnemu rzeczonyj instalacji, zasiedzenie mogło nastąpić dopiero z dniem 17 lipca 2010 r.

Z uwagi jednak na złożenie w dniu 8 lutego 2010 r. przez uczestniczkę wniosku o ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu – sieci wodnokanalizacyjnej na rzecz Miejskiego Zakładu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G., stwierdzić należy, wbrew stanowisku apelującego, że bieg terminu zasiedzenia został skutecznie przerwany. Apelujący niesłusznie bowiem przyjął, że bieg terminu zasiedzenia upływa w dniu 17 lipca 2009 r., w związku z czym wystąpienie z ww. wnioskiem miałyby nastąpić po zasiedzeniu przez wnioskodawcę służebności przesyłu.

Mając na uwadze wszystko powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty poniesione przez uczestniczkę postępowania złożyło się jedynie wynagrodzenie jej pełnomocnika w osobie radcy prawnego, którego wysokość ustalono na podstawie § 10 ust. 1, pkt. 1) w zw. z § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 490).